

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. **în străinătate** Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu.**

S u m a r u l :

Capital și muncă. — Corespondența Visarion Roman — Gheorghe Barfău. — Noul Regim de lichidare al datorităților. — *Bilanțe:* „Patria”, Institut de credit și economii, s. a., Blaj. „Ardeleana”, Institut de credit și de economii, societate anonimă pe acți în Orăștie. — *Biletele de 5000 Lei precum și o parte din biletele de 1000 și 500 Lei se retrag din circulație.* — *Cronica:* Necrolog. Ministerul finanțelor. Ziarul „Untrea”, Blaj. Timbrele fiscale cu efigia fostului Rege Carol II. Țărani bulgari vor primi penali la vârsta de 60 ani. Suprafața pădurilor din România în urma cedării teritoriilor.

Capital și muncă.

E o discuție destul de simplă. Pornește de la o afirmație care începe să se întâlnească destul de des, aceea că „se vor lua averile evreilor”... Nu se spune totdeauna așa de clar, poate că nicicând nu s'a spus tocmai așa, dar e același sens și atunci când cineva, jinduind la bogățiile evreilor gândește sau spune: „va veni și vremea noastră”...

Își închipuiesc oamenii că vor deveni bogăți, când vor putea pune mâna pe agoniseala, dreaptă sau nu, a nearienilor dușmani nouă. Neglijând aspectul moral al chestiunii, faptul în sine e numai o iluzie. Ce e capital? Karl Marx a făcut responsabil capitalul de toate mizeriile clasei muncitoare. Azi acuzația adusă capitalului a rămas doar o legendă în care nimeni nu crede. Chiar „capitalul” e o problemă care pe zi ce trece e tot mai puțin lămurită. Ideea de capital in-

tervine în procesul de producție, odată cu dezvoltarea economică a lumii civilizate. Principial și inițial, producția e condiționată de doi factori: munca și materia primă. Ei sunt și fundamentul de totdeauna al producției. Totuși, odată cu dezvoltarea producției, între cei doi factori naturali, se adaugă unele elemente semi-permanente: unelte, instalații, rezerve de muncă în forma sublimată a banului, toate aceste forme ajutătoare ale celor doi factori inițiali, au fost cuprinse în noțiunea de „capital”. Acest capital a devenit un intermediar între muncă și materia primă, odată cu progresul, rezultatul mai bun al muncii fiind determinat de acumulările de rezultate anterioare ale muncii în formă de unelte, investiții, numerar (bani), astfel încât, cu timpul, acest capital deveni un factor indispensabil în producție, care a început să fie dominată de acest „capital”, prin faptul că munca, dând un rezultat mai mare decât primea ea și munca fiind organizată de un individ care plătea o sumă convențională, nu reală, (în momentul când a apărut banul), acest plus revenea organizatorului, care astfel reuși să acumuleze o serie de excedente de rezultate ale muncii, care, din moment ce pentru o anumită muncă există o plată, munca devenia o marfă ce pierdea din caracterul ei de factor de producție liber, și rămânea determinată de numerar, — de banul ce aparținea organizatorului.

Munca ne mai dând un rezultat direct valabil pentru muncitor, s'a pierdut oarecum și sensul inițial al muncii pentru muncitor, care vedea numai că e un auxiliar al „capitalului“ produs în mod indiscutabil de el, fapt care însă nu mai era lămurit lui. Odată cu dominarea muncii de către capital, s'a reușit și o stăpânire a materiilor prime de către capital, prin același mijloc: banul. Și apare astfel situația, paradoxală, că un produs al unor factori naturali, determinat de ei, devine un element al producției, în aparență independent de factorii fundamentali și dominând pe aceștia.

S'a ajuns cu timpul la o nouă noțiune despre procesul producției: capitalul este elementul principal. Cine stăpânește capitalul, stăpânește munca și materia primă (natura). El pune singur în mișcare ceilalți factori cari depind de el. O astfel de situație de dictatură, a determinat de sigur puternice reacțiuni din partea deținătorilor originari de materii prime și mai ales din partea muncitorilor, care se vedeau stăpâniți, ades tiranici, de deținătorii de capital, care de obicei nu aduceau niciun aport personal, aducând capital, căci el era rezultatul unei munci anterioare, insuficient plătite. Se poate de sigur justifica apariția capitalului și rolul lui nu a fost, din punct de vedere economic, chiar atât de rău; dacă s'ar fi împărțit și consumat tot produsul muncii între lucrători, nu s'ar fi putut aduna capitalul enorm de mașini, instalații și numerar disponibil, cu ajutorul căruia, într'o economie liberală, s'a putut ridica nivelul de viață materială a marilor mase de lucrători.

Capitalismul, era singura formă prin care se putea realiza un progres, chiar social, în regimul stăpânirii libertăților individului. Atunci însă, când s'a pus interesul comun, al comunității, înaintea celui al individului, când prin aceasta, drepturile individului erau deodată reduse până la drepturile indiscutabile ale vieții fizice, și chiar și sub ele, a încetat justificarea unei împărțiri a oamenilor între deținătorii de capital și simpli prestatori de muncă. Indiferent de situația lui în procesul de producție economică, omul nu avea decât o datorie: de a servi comunitatea. (Aceasta e de sigur situația spre care se tinde, iar nu cea care ar fi fost în rea-

litate ajunsă). În raport cu ea, locul individului în procesul de producție se schimbă. Omul economic, care determina — avea inițiativa în producție — e înlocuit cu comunitatea socială.

În acest moment, raportul de până aici, dintre factorii de producție, se schimbă. Însăși structura lor, adică organizarea lor în vederea servirii producției, e alta. Socoteala făcută e alta și ea pornește ca și în trecut dela factorul care are inițiativa în producție; în trecut îl avea capitalul și mai înainte, munca, acum intervine un al 4-lea factor în producție, care deocamdată are numai inițiativa: comunitatea, prin organul ei executiv, oricare ar fi.

Odată cu inițiativa pe care o ia comunitatea, capitalul, care nu poate dispărea, pierde mult din importanță; dispăre chiar o parte din ceea ce îl constituia: banii. Rămân numai instalațiile, mașinile și într'o oarecare măsură, pregătirea tehnică. În schimb, importanța factorului muncă, crește, el devine ca la începuturile producției, un factor predominant, nu numai din cauză că rolul ei e covârșitor, dar mai ales pentru că munca devine un instrument în mâna celui de-al 4-lea factor de producție, înlocuind numerarul din sistemul capitalist, și dirijarea întregii producții, depinde — în principiu — (cu excepții aparente și practice — dar nu teoretice) de distribuția muncii.

În acest cadru teoretic spre care tindem, nu la care am ajuns sau în care am fi, ce importanță mai poate avea cucerirea capitalului? Stăpânirea unor hale pustii, a unor mașini înghețate, sau unor pachete de hârtie care nu spun nimic, nu mai aduc niciun serviciu. Acolo unde munca este cea care conduce și colectează producția, efectuarea unei munci, este identică cu posedarea de capital în regimul liberalist. Munca depusă este măsura singură a drepturilor individului (așa cum a fost de fapt, — dacă am căuta un anumit aspect moral al chestiunii — chiar și în perioada liberală. Deosebirea era doar că acest lucru nu era vizibil totdeauna și grație unor împrejurări, unor condiții și tradiții sociale, distribuția dreaptă a produsului muncii era împiedecată), deținerea celorlalți factori ai producției putând fi făcută numai de către

comunitate. În fapt însăși munca individuală e la dispoziția societății, nu e liber individul să facă lucrul care-i place — totuși e singurul lucru care-i dă drept la un loc în societate.

Și atunci, într-o ordine românească a lucrurilor pe care o dorim, la ce ar servi acapararea de către indivizi a „capitalului” ovreesc?

Sunt greutăți mari de înțelegere a acestei vieți noi, din partea celor care am trăit și trăim alte zile..... dar nu e nicio ieșire de aici.

Dr. N. N. PETRA.

Economiști ardeleni și bănățeni până la Unire.

Correspondența Visarion Roman - Gh. Barițiu.

— O scurtă lămurire —

Din titlul general sub care au început a apărea din luna Noembrie 1940 seria de biografii și studii asupra unor economiști ca Dionisie Pop-Marțian, Diamandi Manole și Visarion Roman, cititorii vor fi înțeles desigur că urmărim prezentarea și comentarea figurilor reprezentative ale vieții economice din Ardealul de până la 1918.

Urmărind realizarea acestui plan, la capătul căruia nădăduim să putem da publicului cititor un volum de biografii istorico-economice, în „Revista Economică” vor apare rând pe rând epocările marilor economiști ardeleni și bănățeni: Partenie Cosma, Dr. Ion Mișu, Emanoil Ungureanu, Dr. Nicolae Oncu, Mihai Veliciu, Partenie Barbu, N. Petra-Petrescu, D. Comșa, I. Maxim-Săliște, Victor Tordășianu, Vasile C. Osvadă etc. etc.

Deocamdată ne vedem siliți a întrerupe pentru un timp publicarea scrierei începute, pentru a face loc prețioasei corespondențe purtată de Visarion Roman cu Gh. Barițiu și cu Al. Papiu-Iliarian, — corespondență ce aruncă o lumină nouă asupra începuturilor economice românești în vechiul Ardeal, precum și asupra întregii epoci în care a trăit și s'a sbruciat Visarion Roman. În special pentru cunoașterea vieții și activității sale — ambele cunoscute insuficient și pe alocuri chiar fals — corespondența aceasta este cel mai bogat și mai autentic izvor de informații. Aflând de existența ei abia după ce studiul nostru despre Visarion Roman apăruse în „Revista Economică”, în mod firesc am descoperit neajunsuri aflându-se în studiul nostru — neajunsuri cari însă nu se vor repeta și în volum.

Atragem asupra acestei corespondențe atenția tuturor celor ce se ocupă de trecutul Ardealului, în ea aflându-se nenumărate informații și lămuriri de ordin economic, politic, și bisericesc.

Vom reveni însă?

VASILE NETEA.

1.

Rășinari, 24 Aprilie 1867.

Mult stimat Domnule,

În Nr. 21 al „Telegrafului Român” a. c. s'a fost publicat un concurs pentru ocuparea postului de al treilea paroch la biserica Sfântului Nicolae din Brașov la care aflându-mă de mult pregătit pentru asta treaptă, am competit și eu.

Deși mă hotărâsem în timpul din urmă a mă lăsa cu totul de preoție, stațiunea din Brașov m'a ademenit totuși a mai face una și poate ultima cercare în astă privință: Mai mulți amici de pe aici, dar și din Rășinari mă provocară la aceasta. Apoi voiesc bucuros să schimb Rășinari, unde nu pot să am nicio activitate, cu Brașovul.

Nu vă mai incomodez cu înșirarea de motive, destul că eu am competit zilele acestea la stațiunea numită și m'am determinat a face totul ca să reușescă. Piedeci voui afla, mai cu seamă în Sibiu, însă numai de acele cari prin stăruință bărbătească se pot învinge. Pentru că sunt și eu un român și am și eu ideile mele politice, încă nu s de ucis cu pietorii.

Scopul acestor șire, domnule, să vă rog ca să aveți bunătate a-mi sta într'ajutor la pasul ce am făcut. Știu că aveți ca și la națiunea întreagă — și în Brașov mare influență în toate cercurile și că prin înțeleapta întrepunere a D=voastră voui fi mult ajutat. Nu mă indoesc nici de bunăvoința D=voastră ce aveți către mine. Apoi să mă ajutați vă rog numai într'atât, încât veți cunoaște, că prin aceasta se promovează binele comunei române de acolo și încât nu vor fi competenți mai apți ca mine, căci în acest caz din urmă, eu singur mă rog a mi se înapoia cererea.

Fiindcă cererea mea de competență am trimis-o cam târziu prin neguțătorul Ioan B. Pop nici nu știu, dacă ea se va fi prezentat la timp, căci cu ziua de Dumineca Floriilor a expirat termenul de competare. Tot în ziua de Florii nu s'a putut face și alegerea căci aceasta ar fi nelegal; apoi dacă alegerea nu va fi făcută, ori va fi făcută nelegal, am tot dreptul să mi se considere cererea, fie ea sosită și mai târziu.

Vă rog D=le, să nu luați în nume de rău incomodarea ce vă fac prin aceasta, cunoscuta bunătate a D=voastră m'a făcut să îndrănesc.

Fiind cu profundă venerațiune.

Al D=voastră

plecat serv.
V. Roman

2.

Mult Onorate Domnule!

Bunăvoința cât am aflat-o în prețutul D-voastră răspuns, ce avuși bunătate a mi-ai trimite în cauza parochiei din Brașov imi dă toată convingerea, că nu te vei indigna nici pentru asta a doua incomodare ce ți-o fac. Am tot voit să mă reped odată până la Brașov la Domnia Ta pentru a-ți cere sfatul în mai multe, însă cu lăsatu de azi de mâine a trecut timpul și iată că astăzi te afli la București o împrejurare ca aceasta, pe care eu nu o pot lăsa nefolosită pentru ținta și năzuințele mele.

Treaba alegerii de paroch în Brașov s'a decis și eu m'am ales cu ce mi-ai profețit — o încercare mai mult. Decât rezultatul acesta n'a fost așa de greu nici pentru a-l prevedea.

Doar eu mai făcui, tot pe timpul acela, și o altă încercare. Deasemenea natură, adică fără multă speranță de reușită: am competat la stațiunea de protopop în tractul Zarandului, rezemat pe inteligența mireană de acolo și mai cu seamă pe d-l Hodoș, cu care fusesem fericit a încheia cunoștință bunicică încă mai de mult.¹⁾

Însă iată în ce mod se folosește absența de acum a d-lui Hodoș în această cauză foarte importantă pentru acel ținut românesc, pentru acel tract protopopes mare mai cât o dieceză. Exelența Sa D-l Mitropolit Șaguna se află la băile dela Mehădia și când se va întoarce (acum curând) va veni însuși prin Zarand, va aduna comitetul alegător, îl va candida pe individul favorit și așa-i modu alegerii de protopop care se va duce cu grabă în îndeplinire sub conducerea Exelenței Sale. Omul, care are prospectele de a fi ales, e mai puțin și pe cât Andronie al D-voastră din Brașov.

(Va urma).

Noul regim de lichidare a datoriilor din exerciții închise.

În Monitorul de Luni a apărut decretul-lege pentru stabilirea unui nou regim privitor la lichidarea datoriilor din exerciții închise, dintre Stat, diverse autorități, instituții publice și particulari.

Prin noul decret-lege se înrăutățesc condițiunile de plată ale debitorilor particulari către Stat, cari n'au înțeles să se bucure de înlesnirile acordate prin legea până acum în vigoare, care prevedea, că toate datoriile către Stat exigibile până la 31 Martie 1934 se pot lichida în perioada dela 1 Aprilie—30 Sept. 1940, cu 10% în numerar și 20% titluri de rentă 3% 1935

¹⁾ Iosif Hodoș, fost deputat al Zarandului și academician. (1829—1880).

sau bonuri de impozite. Dela 1 Oct. 1940—31 Martie 1941, aceste datorii se pot lichida cu 15% numerar și 25% rentă de consolidare 3% 1935 sau bonuri de impozite.

Prin noul decret-lege se face o discriminare între debitele micilor contribuabili până la 10.000 Lei, care se vor putea lichida cu 10% în numerar și 25% rentă de consolidare sau bonuri de impozite și debitele mai mari de 10.000 Lei, care vor putea fi achitate cu 20% în numerar și 35% titluri de rentă 3% 1935, sau bonuri de impozite.

De asemenea, s'a înăspriț regimul lichidării amenzilor pentru contravențiuni la legile fiscale, vamale, legea monopolului vânzării spiritului și a texelor de consumație, prevăzându-se o cotă de 5% în numerar, sau 15% în titluri de consolidare 3% 1935, ori bonuri de impozite. Aceste înlesniri de plată se acordă numai până la 30 Septembrie 1941.

Debitorii cari nu-și vor achita debitele până la acea dată cu reducerile arătate, vor plăti întreg debitul, numai în numerar.

În prezent, amenzile fiscale se pot lichida cu 3% numerar, sau 7% în titluri de rentă 3% 1935, sau bonuri de impozite, până la 31 Martie 1941, iar amenzile vamale și cele derivând din legea monopolului vânzării spiritului și taxelor de consumație se achită cu 5% numerar și 20% în titluri de consolidare sau bonuri de impozite.

Debitele restante exigibile după data de 1 Aprilie 1934, vor continua să fie plătite numai în numerar sau prin compensare cu creanțe față de Stat.

Creanțele Statului față de particulari și instituții publice, anterioare datei de 1 Aprilie 1934 au fost lichidate aproape în întregime, prin subscrierea lor la împrumutul de Consolidare 3% din 1935.

Cele rămase încă nelichidate și care nu vor fi compensate cu datoriile particularilor sau instituțiilor față de Stat, vor putea fi subscribe și lichidate cu titluri de rentă 3% 1935, ca și până în prezent.

Acest decret lege va intra în vigoare la 1 Aprilie 1941, până la care dată, debitorii din categoriile specificate mai sus au răgazul să beneficieze încă de înlesnirile acordate.

MAȘINI DE SCRIS

Cu prețul original la

Librăria „Dacia Traiană” S. a.

Sibiu - Piața Unirii 7 - Telefon 168

„PATRIA“, institut de credit și economii, s. a., Blaj.
Capital deplin vărsat: Lei 10.000.000 — **Rezerve: 1.200.000 —**

Reg. soc. bancare Nr. 14/1934.

CONVOCATOR.

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA“, institut de credit și economii, s. a. Blaj, se invită cu onoare, în sensul § 13 și următorii din Statute la

adunarea generală extraordinară,

care se va ținea, *Marți 8 Aprilie 1941, orele 15* în localul institutului.

Dacă în ziua aceasta nu se întrunește numărul necesar de acționari, pentru a lua deciziuni valabile, conform art. 11 din Statute, Domnii acționari sunt invitați la o nouă adunare generală extraordinară, care se va ținea în ziua de *16 Aprilie 1941*, în același local, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. *Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare;*
2. *Modificarea Statutelor;*
3. *Eventuale propuneri;*
4. *Inchiderea adunării generale extraordinare.*

Domnii acționari, care doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună la casa institutului, ori la *Administrația Centrală Capitulară, Blaj*, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la *3 Aprilie* eventual *11 Aprilie 1941, orele 12*. Acțiunile depuse pentru adunarea din *8 Aprilie* sunt valabile și pentru adunarea din *16 Aprilie 1941*.

B l a j, la 10 Martie 1941.

Consiliul de administrație.

CONVOCATOR.

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA“, institut de credit și economii, s. a. Blaj, se invită cu onoare, — în sensul § 13 și următorii din statute — la

LV-a adunare generală ordinară,

care se va ținea, *Marți 8 Aprilie 1941, orele 17* în localul institutului.

Dacă în ziua aceasta nu se întrunește numărul necesar de acționari, pentru a lua deciziuni valabile, conform art. 11 din Statute, Domnii acționari sunt invitați la o nouă adunare generală, care se va ținea în ziua de *16 Aprilie 1941*, în același local, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. *Deschiderea și constituirea adunării generale;*
2. *Raportul Consiliului de Administrație, raportul Comitetului de Censori, bilanțul și darea absolutului;*
3. *Distribuirea beneficiului net;*
4. *Stabilirea remunerației pentru membrii comitetului de censori;*
5. *Fixarea marcelor de prezență pe 1941;*
6. *Ratificarea demisiilor a 2 membrii din Consiliul de Administrație și Comitetului de Censori, conform Decretului Lege din 19 Octomvrie 1940;*
7. *Eventuale propuneri;*
8. *Inchiderea adunării generale.*

Domnii acționari, care doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună la casa institutului, ori la *Administrația Centrală Capitulară, Blaj*, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la *3 Aprilie* eventual *11 Aprilie 1941, orele 12*. Acțiunile depuse pentru adunarea din *8 Aprilie* sunt valabile și pentru adunarea din *16 Aprilie 1941*.

B l a j, la 12 Martie 1941.

Consiliul de administrație.

„P A T R I A“, institut de

Activ.	Bilanț încheiat		
	Lei b.	Lei b.	Lei b.
Cassa: a) Numerar efectiv	—	591.421.—	—
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	—	144.542.—	735.963.—
Disponibil la bănci: a) In țară	—	—	11.191.—
Portofoliul de titluri: Titluri românești.	—	—	—
1 Cu venit fix:	Val. nom.	Val. reală.	—
a) Efecte publice	1.120.000.—	1.021.400.—	—
2. Cu venit variabil:	—	—	—
a) Acții cotate la bursă	272.000.—	246.020.—	—
b) Acții necotate la bursă	720.500.—	272.100.—	1.539.520.—
Efectele fondului de rezervă legal	117.000.—	55.700.—	55.700.—
Efectele fondului de pensie	1.356.500.—	339.125.—	339.125.—
Portofoliul de scont: Plătibil în țară:	In portofoliu:	Reesc. B. N. R.:	Total:
a) Cambii cu gir	767.390.—	428.700.—	1.196.090.—
b) Cambii acop. ipot.	3.192.850.—	9.809.900.—	13.002.750.—
	3.960.240.—	10.238.600.—	14.198.840.—
	Din care in suferință	38.170.—	38.170.—
Debitori: Din țară:	—	—	—
a) Debitori fără garanții ipot.	—	898.521.—	—
b) Debitori cu acoperire ipotecară	—	4.256.282.—	5.154.803.—
Creanțe în conversiune, Leg. 7. IV. 1934:	—	—	—
In portofoliu	—	15.305.424.—	—
b) Reesc. la Cred. Industrial	—	100.939.—	15.406.363.—
Pierderi din Legea 7. IV. 1934	—	18.439.—	—
Amortizat în cursul anului	—	18.438.—	—
Imobile:	—	—	—
a) Pentru uzul propriu	—	1.500.000.—	—
b) Alte imobile	—	2.450.748.—	—
	Amortizat în cursul anului	50.748.—	3.900.000.—
Mobilier	—	—	30.000.—
Conturi diverse	—	—	15.959.—
Conturi transitorii	—	—	50.201.—
			41.447.665.—

Conturi

	Lei b.
Cauțiuni statutare	450.000.—
Efecte comerciale în gaj	1.560.950.—
Depozite de titluri în păstrare	189.550.—
Ipoteci	23.975.700.—
	26.176.200.—

Debit.

Contul de Profit

	Lei b.	Lei b.	Lei b.
Cheltuieli de administrație:	—	—	—
a) Salarii	290.475.—	—	—
b) Pensii	77.740.—	368.215.—	—
c) Diverse	—	180.436.—	548.651.—
Impozite și taxe	—	—	191.546.—
Dobânzi plătite:	—	—	—
a) La depuneri	—	13.825.—	—
b) La reescompt	—	318.915.—	332.740.—
Amortizări:	—	—	—
a) La pierderi din L. 7. IV. 1934	—	18.438.—	—
b) La imobile	—	50.748.—	69.186.—
Profit net	—	—	311.200.—
			1.453.323.—

Director: **Victor Muntean**, expert-contabil.

Bla j, din ședința Consiliului de Administrație

CONSILIUL DE

ss. **Dr. D. Macavelu**, președinte.

Bla j, la 14 Februarie 1941.

Revăzut și găsit în

COMITETUL

ss. **Dr. Nicolae Mareu**, președinte, expert-contabil.

credit și economii, s. a., Blaj.

la 31 Decembrie 1940.

	Lei		b.		Pasiv.	
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
Capital social					10.000.000	—
Fonduri de rezervă:						
a) Rezervă legală					125.000	—
b) Rezervă statutară					350.000	—
c) Alte fonduri (I. M. Moldovan)					100.000	—
Fonduri de amortiment:						
a) Pentru creanțe dubioase					600.000	—
Diferențe de curs nerealizate la portofoliu de titluri					25.900	—
Fond de pensii al funcționarilor					1.400.000	—
Depuneri spre fructificare:						
1. Depuneri noi:						
a) Cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtor: Pe termen					5.129.579	—
2. Depuneri vechi:						
b) Reduse prin aranjament					758.239	—
Creditori: Din țară:						
a) Creditori reduși: sold neexigibil					305.937	—
b) Creditori noi: împrumut pe termen lung					11.716.480	—
Angajamente de reescont: In țară:						
I. Curente:						
La B. N. R.					10.238.600	—
2. In conversiune:						
La Creditul Industrial					100.939	—
Conturi diverse						65.602
Conturi transitorii						220.189
Beneficiu net						311.200
						41.447.665

de ordine:

	Lei	b.
Deponenți de cauțiuni statutare	450.000	—
Deponenți de efecte comerciale in gaj	1.569.950	—
Deponenți de titluri in păstrare	189.550	—
Depozite de ipoteci	23.975.700	—
	26.176.200	—

și Pierdere.

	Credit.	
	Lei	b.
Dobânzi încasate:		
a) Dela portofoliu de scont	849.795	—
b) Dela debitori	172.039	—
Comisioane încasate		116.239
Venitul portofoliului de titluri		45.752
Venitul imobilelor		246.425
Incasări din creanțe amortizate		23.073
		1.453.323

ținută la 6 Februarie 1941.

ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Gheorghe Borșan.

Pentru contabilitate: I. Gabriș.

ss. Augustin Folea.

concordanță cu registrele.

DECENSORI:

ss. Iuliu Maior.

ss. Iosif Bueur.

„ARDELEANA“, institut de credit și de

Activ	Bilanț încheiat la			
	Lei		Lei	
Cassa: a) numerar efectiv			3.360.572—	
b) disponibil la B. N. R. și C. E. C.			386.967—	3.747.539—
Disponibil la bănci: a) în țară			427.394—	427.394—
Portofoliu de titluri:				
I. Titluri românești:				
1. Cu venit fix:	Val. nom.	In portof. val. reală.	Gajate val. reală.	
Efecte Publice	2.998.600—	258.140—	1.242.000—	
2. Cu venit variabil:				
a) Acțiuni cotate la bursă	2.037.000—	37.610—	1.992.000—	
b) Acțiuni necotate la bursă	1.940.300—	1.390.863—		
Total:	6.975.900—	1.686.613—	3.234.000—	4.920.613—
Plasamentul fondului de rezervă:				
Efecte publice garantate de Stat sau lombardabile la B. N. R. v. n.	1.210.000—			998.400—
Portofoliu de scont: I. Plătibil în țară:				
a) Cambii fără garanții		In portof.	Reescont.	
b) Cambii garantate cu ipoteci		7.000.047—	15.932.900—	
		2.818.307—	9.759.440—	
Total:		9.838.354—	25.692.340—	35.530.694—
din care în suferință	Lei	541.769—		
Debitori:				
I. Din țară:				
a) Debitori garanțați cu ipoteci		1.817.472—	1.000.000—	
b) Debitori garanții diverse		3.814.897—	6.000.000—	
		5.632.369—	7.000.000—	12.632.369—
Creanțe în conversiune conf. legii din 7 Aprilie 1934 (Cota redusă):				
a) în portofoliu		19.863.070—		19.863.070—
Participațiuni: I. În țară:				
La întreprinderi industriale și comerciale				4.713.950—
Imobile:				
a) Pentru uzul propriu și înmagazinare de mărfuri			6.889.517—	
b) Alte imobile			1.000.000—	7.889.517—
Mobilier				219.663—
Conturi diverse debitoare				362.171—
				Lei 91.305.380—

Conturi

	Lei	b.
Cambii de circulație reescontate	7.000.000—	
Cauțiuni statutare	1.853.324—	
Debitori pentru aval și garanții date de bancă:		
a) în țară	1.082.511—	
Efecte comerciale în gaj:		
a) în portofoliu	922.711—	
Cambii de circulație:		
a) în portofoliu	2.153.400—	
Efecte spre încasare:		
a) în portofoliu	5.783—	
Ipoteci, cesiuni mărfuri în gaj și garanții diverse:		
a) în portofoliu	35.527.334—	
Titluri în gaj: a) în portofoliu	8.731.500—	
Debitori de titluri împrumutate	915.000—	
	Lei	58.191.563—

Debit.

Contul Profit și Pierdere

	Lei	b.
Cheltuieli de administrație:		
a) salarii, pensii și indemnizații	1.566.957—	
b) Diverse	834.598—	2.401.555—
Impozite și taxe		634.459—
Dobânzi plătite:		
a) La depuneri	277.569—	
b) La reescont	924.754—	1.202.323—
Amortismente:		
a) La diverse		389.105—
Beneficiul anului curent		1.782.348—
	Lei	6.409.790—

Orăștie, la

ss. Cornel Mihailă, director executiv.

ss. Dr. Aurel Diad, fost ministru, președinte.

CONSILIUL DE

ss. Petru Guia Moju.

Subsemnatul Consiliu de Censori am examinat conturile prezente

Orăștie, la

CONSILIUL

ss. Valer Orbonaș, președinte:

economii, soe. anonimă pe acții în Orăștie

31 Decembrie 1940

	Pasiv	
	Lei	b.
<i>Capital social</i>		21.000.000—
<i>Fonduri de rezervă :</i>		
a) Rezervă legală	3.800.000—	
b) Rezervă specială	2.000.000—	5.800.000—
<i>Diferență de curs nerealizată la portofoliul de titluri (Art. 32, al. c.)</i>		447.942—
<i>Fond de pensii și ajutor al funcționarilor</i>		2.980.392—
<i>Depuneri spre fructificare :</i>		
I. Din țară :		La termen.
1. La purtător sau nominative dar plătibile la purtător		
a) Cu livrete de economii dar plătibile la purtător	10.606.492—	10.606.492—
<i>Creditori :</i>		
a) Creditori nereduși		14.831.228—
<i>Angajamente de escont :</i>		
I. In țară :		
a) La B. N. R.	31.492.340—	
b) La alte bănci	1.200.000—	32.692.340—
<i>Dividende neridicate</i>		117.581—
<i>Conturi diverse creditoare</i>		1.047.057—
<i>Beneficiul net al anului curent</i>		1.782.348—
	Lei	91.305.380—

de ordine.

	Lei	b.
Deponenți de cambii de circulație reescontate	7.000.000—	
Deponenți de cauțiuni statutare	1.853.324—	
<i>Creditori pentru aval și garanții date de bancă :</i>		
a) In țară	1.082.511—	
Deponenți de efecte comerciale în gaj	922.711—	
Deponenți de cambii de circulație	2.153.400—	
Remitenți de efecte spre încasare	5.783—	
Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse	35.527.334—	
Deponenți de titluri în gaj	8.731.500—	
Creditori pentru titluri împrumutate	915.000—	
	Lei	58.191.563—

încheiat la 31 Decembrie 1940

	Credit.	
	Lei	b.
<i>Dobânzi încasate :</i>		
a) Dela portofoliu de scont	2.651.775—	
b) Dela debitori	1.177.277—	3.829.052—
Comisioane încasate		896.752—
<i>Venitul portofoliului de titluri :</i>		
a) Din cupoane exigibile		441.148—
Venitul participațiilor		86.444—
Venitul imobilelor		233.665—
Beneficii diverse		922.729—
	Lei	6.409.790—

31 Decembrie 1940.

ss. Ioan Lăzăroiu, șef-contabil.

ADMINISTRAȚIE :

ss. Adam Basarab.

ss. Dr. Augustin Deac.

și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

31 Ianuarie 1941.

DE CENSORI :

ss. Laurențiu Sima, expert-contabil.

Biletele de 5000 Lei precum și o parte din biletele de 1000 și 500 Lei se retrag din circulație.

Comunicat:

Data fiind interpretarea tendențioasă răspândită de răuvoitori cu ocazia repunerii în circulație a bilețului de 5000 Lei, destinat în realitate numai să înlocuiască biletele prea vechi, de orice valoare, uzate sau lipărite pe hârtie inferioară și ușor de imitat, Banca Națională a României decide:

1. Biletele de 5000 Lei se retrag din circulație cu începere de Marți, 11 Martie 1941 și până la 20 Martie 1941 inclusiv.

Dela 21 Martie 1941 înainte, biletele de 5000 Lei nu vor mai avea valoare de schimb.

2. Se retrag deasemenea din circulație, începând dela 21 Martie 1941, biletele de:

Lei 1000 format mare, de culoare cafenie, având tipărit pe față chipul fostului Rege Carol II, iar pe cealaltă față 2 jărânci.

Lei 500 format mare, având tipărit pe ambele fețe câte 2 jărânci.

Lei 500 mici, verzi, având tipărit pe față chipul fostului Rege Carol II.

Termenul ultim de retragere a acestor bilete (de 1000 și 500 Lei) va fi până la 15 Aprilie 1941. Cu începere dela 16 Aprilie 1941 aceste bilete nu vor mai avea valoare de schimb.

AL. ÔTTULESCU

Guvernatorul Băncii Naționale a României

CRONICA.

Necrolog. Cu părere de rău aflăm despre moartea valorosului îndrumător economic bănățean, Dr. Petru Barbu, protopop, stâns în etatea înaintată de 77 ani.

El a stat, începând din anul 1906 în fruntea societății „Banca Poporală” S. A. din Caransebeș. În calitate de director, apoi ca administrator și vicepreședinte al Consiliului administrativ, a activat foarte mult pentru emanciparea economică a jărâniei din regiunea Caransebeșului.

Fie-i jărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Ministerul finanțelor reamintește că, puterea circulatorie și liberatorie a monetelor metalice vechi de 1 și 2 Lei, în curs de retragere, expiră în ziua de 31 Martie 1941.

Posesorii monetelor vechi de 1 și 2 Lei trebuie să le prezinte cât mai neîntârziat la ghișeele administrațiilor de încasări și plăți și ale percepțiilor fiscale, cunoscând că nu se mai acordă nicio prelungire de termen peste data de 31 Martie a. c.

Ziarul „Unirea”, Blaj. Am primit la redacție numărul 52 al acestui ziar, reprezentant al cauzei bisericii române greco-catolice și a cauzei naționale românești.

Cu acest număr ziarul „Unirea” împlinește al 50-lea an de existență; de sigur un fenomen puțin obișnuit în ziaristica noastră. Epoca pe care a parcurs-o în acest jumătate de secol, a fost plină de lupte grele; succese și desamăgiri; fapte uluitoare și frământări convulsive. În tot timpul acesta ziarul a fost organul de publicitate și de luptă al conducătorilor noștri naționali pentru cauza noastră ardelenască și pentru unirea politică a tuturor Românilor.

Știm cu câte jertfe este împreună truda depusă în serviciul acestei nobile cauze și pornind din experiența noastră proprie, o apreciem din plin. De aceea îi dorim și de aici încolo putere îndoită spirituală și materială pentru ca să poată înfrunta viforele grele care se conturează pe orizontul națiunii noastre.

Timbrele fiscale cu efigia fostului Rege Carol II ce se găsesc în uz fie că sunt sursarjate fie că nu sunt sursarjate cu data de 6 Sept. 1940, au putere circulatorie până la completa lor epuizare. Astfel fiind, autoritățile publice și publicul nu pot refuza primirea și utilizarea acestor timbre.

Tărâniile bulgari vor primi pensii la vârsta de 60 ani. Guvernul bulgar a aprobat Sâmbăta trecută o lege prin care se prevede că fiecare țaran împlinit vârsta de 60 ani va primi o pensie anuală de 300 leva. În acest scop fiecare țaran va plăti o cotizație de 60 leva pe an.

Suprafața pădurilor din România în urma cedării teritoriilor. La ministerul agriculturii s'au întocmit lucrările privitoare la suprafața pădurilor din România în urma cedării teritoriilor.

Ne-au rămas astfel: 1.464.000 ha. păduri ale statului.

Păduri particulare 1.522.300 ha.

Păduri posesorale, moșneni 600.424 ha.

Păduri comunale 508.977 ha.

Pădurile școalelor de stat 52.067 ha.

Pădurile școalelor confesionale 1.790 ha.

Pădurile bisericilor de Stat 137.243 ha.

Pădurile bisericilor confesionale 19.400 ha.

Pădurile societăților anonime 177.587 ha.

Pădurile cooperativelor 102.212 ha.

În total mai avem azi 4.586.000 ha. suprafețe păduroase.

Cel mai mare număr de păduri pe județe sunt în: Hunedoara (336.237 ha.), în jud. Severin 266.565 ha., în jud. Neamț 250.252 ha., în jud. Gorj 212.094 ha., în jud. Câmpulung 198.208 ha., în jud. Arad 148.866 ha., în jud. Prahova 146.768 ha.